

22-08-2013

Sagsnr.

2013-40413

Dokumentnr.

2013-40413-11

Til Socialudvalget.

Orientering om enhedspriser og nøgletal på det sociale område

Socialforvaltningen arbejder med enhedspris- og nøgletalsanalyser for fx at analysere flow på botilbudsområdet og afdække hvilke foranstaltninger anvender vi typisk, og om det er de "rigtige". Enhedspris- og nøgletalsanalyser kan også anvendes til at belyse strukturelle udfordringer, vurdere service- og udgiftsniveau, samt identificere områder med forbedringspotentialer.

Således har forvaltningen i løbet af 2013 bidraget med data til flere enhedspris- og nøgletalsanalyser på det sociale område:

- De udvidede 6-by nøgletal på børneområdet. Se uddybning nedenfor + bilag 1.
- Samarbejde med Odense¹ om udarbejdelse af enhedspriser på voksenområdet, der er sammenlignelige og dermed mere anvendelige end nøgletal. Se uddybning + bilag 2
- Ballerup-tallene, som benchmarker kommunerne i Region Hovedstaden
- KORA Analyse fra 2012 af udgiftsudviklingen på voksenområdet i alle kommuner + notat der særligt fokuserer på KK sammenholdt med øvrige kommuner

Generelt om enhedspriser og nøgletal

Nøgletal

Nøgletal er meget aggregerede, typisk udgifter pr. 1.000 borgere i målgruppen og er ikke udtryk for en enhedspris. Nøgletal kan tolkes som udtryk for både belastning, produktivitet, serviceniveau/dækningsgrad, visitationspraksis etc. Ift. dækningsgraden kan nøgletallene give et billede af, om en given kommune vælger bestemte typer af ydelser frem for andre.

Eksempel: 6-bynøgletal viser, at KK's udgifter til § 85 og midlertidige botilbud (§ 107) på området for borgere med sindslidelse ligger væsentlig under de øvrige 6-byer, mens det omvendte gør sig gældende på længerevarende botilbud (§ 108). Disse nøgletal kan indikere, at KK i langt højere grad benytter de længerevarende botilbud end de øvrige 6-byer. Dermed siger nøgletal noget om den overordnede strategi på området, men ikke så meget om de konkrete tilbud.

Enhedspriser

I forhold til nøgletal, er enhedspriser i højere grad et udtryk for kvalitetsniveau og "produktivitet" i det omfang, hvor ydelserne er sammenlignelige. Enhedspriser er samtidig også et udtryk for det politisk fastsatte serviceniveau, kvalitetsstandard mv., i det den på eksempelvis botilbud direkte vil afhænge af det afsatte timeantal pr. beboer.

¹ Århus indgik oprindeligt også i samarbejdet, men har trukket sig i processen.

Eksempel: Meget intensive døgntilbud til udsatte børn og unge, som KK i stigende grad har anvendt i de seneste år, vil naturligt have en højere enhedspris, end ”almindelig” døgntilbud. Dermed siger enhedspriser noget om den enkelte foranstaltning, og ikke så meget om den overordnede opgavevaretagelse.

Både nøgletal og enhedspriser er som oftest på meget aggregeret niveau og kan derfor tages til indtægt for mange forskellige fortolkninger. De kan ikke – i sig selv – sige noget om, en kommunes overordnede opgavevaretagelse er billig eller dyr. Over tid kan man dog bruge nøgletals- og enhedsprisanalyser til at afdække udviklingen i opgaveløsningen og således belyse politiske og faglige prioriteringer. De kan endvidere være et rigtig godt redskab til at udpege områder, der skal analyseres nærmere og afdække forbedrings- og udviklingspotentialer.

Resultater fra enhedsprisanalyserne til budget 2014

I foråret 2012 gennemførtes som led i budgetproces 2013 en enhedsprisanalyse af socialområdet mellem Odense og København vedr. voksenområdet, samt mellem 6-byerne vedr. området for udsatte børn.

Formålet var at identificere områder, hvor Københavns Kommune kan lære af de andre kommuner, og dermed forbedre og kvalificere indsatsen i forhold til de social udsatte.

Voksenområdet – enhedspris analyse i samarbejde med Odense

Socialforvaltningen har i samarbejde med Økonomiforvaltningen, og Odense og Århus på voksenområdet opdateret analysen fra 2012 med Regnskab 2012-tal. Århus har imidlertid i slutningen af processen meddelt, at de ikke ønsker tallene offentliggjort. Dermed er der for så vidt angår voksenområdet kun enhedsprisanalyser, der sammenholder Odense og København (bilag 2)

Enhedsprisanalysen på voksenområdet er dermed gennemført to år i træk, og giver et forbedret grundlag for, at Socialforvaltningens kan identificere konkrete områder, hvor opgavetilrettelæggelsen kan forbedres og justeres, og hvor der er basis for at undersøge baggrunden for vores praksis nærmere.

Analysen giver et indblik i, hvordan Københavns Kommune har valgt at tilrettelægge opgaveløsningen og hvordan vi adskiller os fra Odense, både i forhold til priser, udgiftsniveau og foranstaltningsvalg. Billedet er ikke entydigt - der er både områder, hvor København har færre udgifter end Odense, og områder, hvor København har flere udgifter.

Socialforvaltningen vil kigge nærmere på en række områder, herunder især på området for borgere med sindslidelse, hvor analysen peger på en markant forskellig tilgang mellem København og Odense.

København benytter således i langt mindre udstrækning støtte i eget hjem, men anvender i stedet botilbud. I henhold til Socialudvalgets pejlemærker og strategier, ønsker vi fremover, at nye borgere i højere grad end idag skal kunne tilbydes en støtte i eget hjem, der gør det muligt for borgeren at blive i egen bolig.

Børneområdet – de udvidede 6-by nøgletal

På børneområdet giver analysen et godt overblik over udgiftsudviklingen og anbringelsesmønstret i 6 byerne, som blandt andet kan bidrage til at belyse effekten af den strategi på området for udsatte børn og unge, som Københavns Kommune har arbejdet med i de seneste år.

Enhedsprisanalysen på børneområdet viser, at København har det højeste udgiftsniveau pr. 0-22 årige til udsatte børn og unge blandt 6-byerne. København har de højeste enhedspriser for plejefamilier og næsthøjeste enhedspriser for døgninstitutioner blandt 6-byerne for anbragte børn og unge med sociale problemer.

Endelig viser analysen, at der er sket et markant fald i antallet af anbringelser i København fra 1.510 i 2011 til 1.360 i 2012, og anbringelsesfrekvensen i 2012 er således lavere end 6-by gennemsnittet.

Københavns Kommunes strategi på området for udsatte børn og unge har også fokus på at ændre anbringelsesmønstret i retning af i højere grad af at anvende netværks- og familiepleje frem for anbringelser på døgninstitution.

Analysen viser, at de øvrige 6-byer stadig anvender plejefamilier i større udstrækning end København. Socialforvaltningen vil fortsætte arbejdet med implementering af strategien, og herunder også med at øge andelen af anbringelse i familie- og netværkspleje som alternativ til døgninstitution.

Socialforvaltningen vil på baggrund af analyserne arbejde videre med at identificere konkrete områder, hvor opgavetilrettelæggelsen kan forbedres og justeres, og hvor der er basis for at undersøge baggrunden for vores praksis nærmere.